

Commissie Strategische Opgaven 14 juni 2024

Vragen Christine Govaert (BBB), over Brief GS van 28 mei 2024 over Regionale Energiestrategie (RES) en Energievisie - 462003, agendapunt 4

Vragen Commissie Strategische Opgaven	Antwoorden
1. Wat is de taak van Loket zon op dak en wat zijn de resultaten tot nu toe? Brief GS over RES en Energievisie (bijlage 2)	Het loket zon op dak ondersteunt gebouweigenaren bij het onderzoeken van de technische en financiële haalbaarheid van zonnepanelen op het dak en het realiseren daarvan. Dit doen we in samenwerking met de netbeheerder en de gemeenten. Tot nu toe zijn er 228 gebouweigenaren ondersteund en wordt 6,9 MW gerealiseerd op de daken. Daarnaast wordt inzicht verkregen in de afwegingen die dakeigenaren maken en tegen welke knelpunten zij aanlopen.
2. Wat wordt bedoeld met utiliteitsbouw?	Utiliteitsbouw omvat alle gebouwen die geen woonbestemming hebben. Zoals kantoren, fabrieken, winkels, scholen, ziekenhuizen, magazijnen.
3. Aanpakken slechtste labels. Waar ligt het omslagpunt van slechtste labels verduurzamen en herbouwen, zodat je meteen label A krijgt?	Wanneer een renovatie of verbouwing meer kost dan de herbouw van het gebouw of woning, kan het verwijderen van het gebouw/woning de beste keuze zijn. Bijvoorbeeld als de fundering in slechte staat is.
4. Voor welke energiebron wordt gekozen als mobiliteit zero emissie moet zijn? Waterstof? Elektriciteit? Combinatie?	Het eindbeeld voor wegvervoer is elektrisch. Waterstof lijkt hier een zeer kleine rol te gaan spelen. Tijdens de transitie naar elektrisch zal voor lange afstand transport biodiesel of lpg een rol spelen. Waterstof of ammoniak zou wel een rol kunnen spelen in de zee en binnenvaart, de transitiepaden voor deze modaliteiten zijn helaas nog onvoldoende duidelijk.
5. Brief Contouren energie visie - bijlage 5 Pag. 9. Er wordt gesproken over de juiste manier van informeren van betrokkenen. Wat is die juiste manier?	Het energiesysteem van de toekomst komt alleen tot stand door er gezamenlijk aan te werken en over te communiceren. Daarom is het belangrijk om directe stakeholders te informeren, onder meer door ze te betrekken en soms zelfs inhoudelijk te bevragen. Dit kan, bijvoorbeeld door het organiseren van stakeholdersessies of klankbordbijeenkomsten.
6. Is het mogelijk om in 1 overzicht duidelijk te maken wie met welk onderdeel bezig is van de Energietransitie?	In de concept RES 2.0 is op pagina 73 een overzicht opgenomen (figuur 8) met een overzicht van verschillende programma's op landelijk regionaal en gemeentelijk niveau die werken aan het verduurzamen van Nederland.

Vragen Commissie Strategische Opgaven	Antwoorden
7. Wij stellen als doel om met 3 TWh bij te dragen aan de landelijke doelstelling van 35TWh wind op land. Hoeveer staat het hiermee? En vervolgens, hoe is de verdeling hierin binnen de 12 provincies, en hoe is de 3 TWh bepaald?	De RES regio Zeeland heeft gekozen voor een bod van 3 TWh hernieuwbare energie (wind en zon) en levert daarmee een bijdrage van ca. 1/12^e deel van de landelijke doelstelling van 35 TWh. De Zeeuwse doelstelling voor windenergie is 700 MW (2,10 TWh) in 2030. Daarvan is eind 2023 601 MW (1,85 TWh) gerealiseerd. De Zeeuwse doelstelling voor zonne-energie is 1000 MW (0,8 TWh) in 2030. Daarvan is eind 2023 al 687 MW (0,54 TWh) gerealiseerd, waarvan 442 MW (0,35 TWh) op land en 245 MW (0,20 TWh) op dak. De recent verschenen Monitor wind op land 2023 van RVO geeft inzicht in de vastgestelde ambities, gerealiseerde en verwachte opwek van windprojecten per RES-regio.
8. Is er een inschatting te maken hoe groot de kans is dat we de doelstelling zonne-energie(1000MW) in 2030 niet gaan halen door netcongestie? En hoe groot is die kans dan?	Die inschatting is op dit moment niet te geven. Wel is de doelstelling geformuleerd in samenspraak met de netbeheerders. Ook kan er realisatie van zonne-energie plaatsvinden op een wijze die geen impact heeft op het netwerk, bijvoorbeeld door alleen eigen (en/of gelijktijdig) verbruik op te wekken met zonnepanelen.
9. Het succes van het NIP valt of staat met het mobiliseren van bewoners, die ook zelf bereid moeten zijn om te investeren in hun woning. De hoogte van de energieprijs is hiervoor zeer bepalend. In hoeverre is uitgezocht welke groepen in de samenleving niet mee kunnen doen aan het investeren in de eigen woning?	De gemeenten bieden een volledige vergoeding van één isolatiemaatregel bij energiearmoede. Daarnaast voert het isolatieteam Zeeland eenvoudige isolatiewerkzaamheden uit in de woning met een D,E F,G energielabel.
10. Een hoop mogelijkheden tot het aanvragen van subsidies om je huis of installatie te verduurzamen, wat is de maximale subsidie die te verkrijgen is in percentages?	Vanuit het Rijk is de ISDE subsidie beschikbaar voor particuliere woningeigenaren. Voor isolerende maatregelen kunnen huishoudens gemiddeld 15% van de kosten die ze gemaakt hebben terugkrijgen. De subsidie voor een (hybride) warmtepomp is gemiddeld 30%. Daarnaast zijn er de NIP subsidie beschikbaar voor woningen met een slecht (D,E F,G) energielabel waarmee tot 15% van kosten kunnen worden gedekt. Voor woningeigenaren met energiearmoede wordt één isolatiemaatregel volledig vergoed.
11. Er wordt gesproken over maatregelen voor huurwoningen, is er ook nagedacht hoe dit zit met ondernemers die hun bedrijfspand huren?	Er is een SPUK regeling voor MKB bedrijven waarmee zij subsidie kunnen ontvangen voor advies om het pand te verduurzamen. Voor huurders van een bedrijfspand is geen specifieke regeling.
12. De prognose co2 reductie is vastgesteld op 43% op basis van de kev 2022, de kev 2023 valt gunstiger uit. Waar wordt deze winst precies behaald en hoeveel gunstiger is dat vanuit warmte en elektriciteit?	De prognose voor Zeeland, op basis van de Provinciale KEV 2022 is 40% CO2-reductie in 2030. Het doel is 55-60% CO2-reductie in 2030. Gezien de bestaande onzekerheid van, met name, de maatwerkafspraken voor de Zeeuwse industrie en dat tevens bestaand Zeeuws beleid niet op tijd gerealiseerd wordt, is het Zeeuwse scenario van 22% CO2-reductie in

Vragen Commissie Strategische Opgaven	Antwoorden
	2030 geschetst. De Nationale KEV 2023 valt idd iets gunstiger uit, op basis van aangescherpt nationaal klimaatbeleid van minister Jetten. Deze is in IPO-verband voor geen provincie doorgerekend. Gezien de huidige politieke ontwikkelingen is er tevens onzekerheid of dit aangescherpte beleid ook uitvoerbaar is.
13. In de quickscan is het programma gebouwde omgeving gedeeltelijk verwerkt en conservatief, waarom niet geheel verwerkt? En als dat niet noodzakelijk zou zijn waarom wordt dit dan vermeld?	De Quickscan Gebouwde Omgeving heeft specifiek 13 maatregelen uit de RES 2.0 laten doorrekenen. De 2 maatregelen m.b.t. het warmtenet en het aardgasvrij maken van een wijk (welke wel in het programma Gebouwde Omgeving zijn opgenomen), zijn niet meegenomen gezien de concrete plannen en business case m.b.t. de realisatie hiervan enerzijds nog geen vaststaand gegeven is en anderzijds de doorlooptijd tot realisatie na 2030 zal zijn.
14. Hoe groot is de SPUK energiearmoede?	Het Rijk stelt in totaal meer dan 300 miljoen euro ter beschikking aan gemeenten voor de aanpak energiearmoede. Deze middelen zijn verdeeld op basis van het aantal huishoudens met energiearmoede per gemeente en gebaseerd op onderzoek van TNO. Verdeelsleutel energiearmoedecijfers Publicatie Home Volkshuisvesting Nederland
15. Hoe groot is de SPUK klein MKB?	De SPUK klein MKB is ca. 1 miljoen euro, waarmee ca. 208 Zeeuwse MKB bedrijven subsidie voor energieadvies voor het gebouw en/of de bedrijfsprocessen kunnen aanvragen.
16. In hoeverre is een batterij park voorzien zoals in onderstaande nieuwsbericht? nu.nl/klimaat/6315779/batterijen-spelen-grote-rol-op-stroomnetcalifornie-gaat-nederland-volgen	Binnen Zeeland zijn diverse BESS (Battery Energy Storage Solutions) ontwikkelaars actief. De bijgevoegde link naar nu.nl werkt (helaas) niet meer. In een toekomstbestendig energiesysteem speelt (flexibel) regelbaar vermogen, bijvoorbeeld batterijen, een belangrijke rol. Wettelijk is afgesproken dat kolencentrales op 1 januari 2030 sluiten. Dat betekent dat we vanaf dat moment bijna volledig afhankelijk worden van elektriciteit die wordt opgewekt uit wind en zon. Maar: het waait niet altijd, en het is ook niet altijd zonnig. Om enerzijds leveringszekerheid te waarborgen en anderzijds energie betaalbaar te houden, is het belangrijk dat er op strategische punten in het elektriciteitsnet flexibel vermogen wordt ingebouwd. We schatten in dat er in Zeeland rond 2030 ongeveer 1 GW aan batterijen staan. Concrete grootschalige batterijprojecten (>70MW) waar we vanuit

Vragen Commissie Strategische Opgaven	Antwoorden
	Provincie Zeeland zicht op hebben worden met name ontwikkeld binnen het North Sea Port district.